

Rapport

Studietur til Brasilien

1.-10. oktober 2004

for økonomikonsulenter
og medlemmer af landsudvalget

Forord

Forord

Arrangør: Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Økonomi og jura.

Teknisk arrangør: Dumas Johansen

Brasilien har en betydelig produktion af landbrugsvarer. Produktionsomkostningerne er lave og effektiviteten høj. Kan danske landmænd på sigt klare konkurrencen fra denne verdensdel? Derfor arrangerede Landscentret, Økonomi og Jura en studietur 1. - 10. oktober, hvor deltagerne kunne få et indtryk af de politiske, økonomiske og produktionsmæssige forhold i landet.

Formålet med turen var at få et indtryk af landbrugsproduktion og -afsætning sammenlignet med danske forhold. Endvidere indgik rådgivning, finansiering, organisations- og erhvervs-politik og andet af interesse for økonomikonsulenter.

Vi valgte delstaten Parana, der er et af de vigtigste landbrugsområder i Brasilien. Det ligger i den sydlige del af landet, hvor der er subtropisk klima. Med denne destination fik vi et bredt indtryk af den moderne landbrugsproduktion. Brasilien er arealmæssigt meget stort, og der er stor forskel i landbrugsproduktionen mellem de forskellige regioner. Landbruget i den sydlige del, herunder Parana, er moderniseret siden 1970-erne. Samtidig er der sket en kraftig strukturudvikling i retning af færre og større ejendomme.

Skejby, november 2004

Torben Ulf Larsen

Indholdsfortegnelse

Forord.....	2
Program.....	4
Deltagerliste.....	5
Mandag den 4. oktober	
Besøg hos Lar Coop's fabrik for produktion af dybfrosne grønsager.....	6
Besøg på cooperative Frimesa (your smile is our brand).....	8
Besøg på Granya Suimar Martelli ejet af brødrene Prevelli.....	10
Tirsdag den 5. oktober	
Besøg hos COAMO Landbrugs Cooperative.....	13
Forsøgsgård.....	16
Onsdag den 6. oktober	
Besøg hos Figarifico Margen, en del af Grupo Torlim.....	18
Besøg på Cocamars "hovedkvarter".....	21
Besøg på Cocamars silkefabrik.....	23
Kort besøg på Cocamars juicefabrik.....	24
Torsdag den 7. oktober	
Besøg på EMBRAPA forskningscenter	25
Besøg hos avlsbesætning.....	27
"Sociedade Rural do Parana" – Landboforeningen for staten Parana.....	29
Fredag den 8. oktober	
FAEP.....	31
Besøg på malkekvægsbedrift.....	32
Lørdag den 9. oktober	
Møde med Handelsattaché Anders Kjær Adamsen.....	34

Program

Program

Mandag den 4. oktober 2004 - MEDIANEIRA/CASCAVEL

- Besøg på Cooperativa Lar. Besøg på deres fabrik med dybfrosne grønsager. Diskussion om kvalitetskontrol - markeder
- Besøg hos kooperativet FRIMESA's hovedkontor
- Besøg på svinefarm „GRANJA SUIMAR MARTELLI“

Tirsdag den 5. oktober 2004 - CASCAVEL/CAMPOMOURÃO/MARINGÁ

- Møde på COAMO (Farming Cooperative Mourãoense)'s hovedkontor
- Besøg på Coamo Kooperativs forsøgsgård, der har kvæg, planteavl og forskningsvirksomhed.

Onsdag den 6. oktober 2004 - MARINGÁ

- Besøg på kødforædlingsvirksomhed, der både dækker hjemme- og eksportmarkeder
- Besøg på Cooperativa Cocamar. Møde i auditoriet og præsentationsvideo
- Besøg på Cocamars silkefabrik
- Besøg på deres fabrik, med fremstilling af madolie, juice og biprodukter af soja

Torsdag den 7. oktober 2004 - LONDRINA

- Besøg på EMBRAPA forskningscenter
- Besøg hos avlsbesætning
- Møde med ledelse af den lokale Landboforening (grundlagt i 1946) for Londrina-distrikt

Fredag den 8. oktober 2004 - LONDRINA/CURITIBA

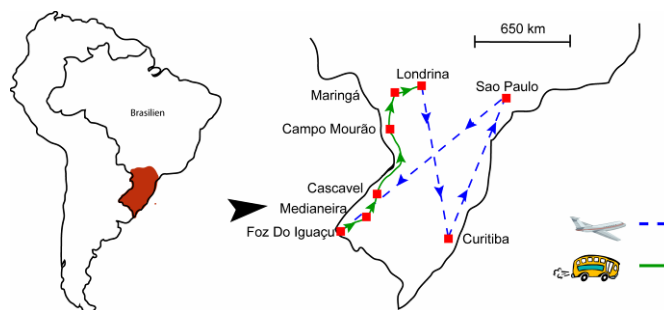
- Møde med FAEP (Federation of Agriculture of the State of Paraná) og deres specialister og teknikere: briefing om agri-business i Paranastat og general præsentation af agri-business i hele landet.
- Besøg på malkekvægsbesætning. Besøg i stalden. Diskussion om dagligdagen hos landmanden, økonomi og resultater

---

Deltagerliste

Søren Peider Hansen, LandboNord
Knud Kirkegaard, Landbo Midt
Anders Andersen, LandboSyd
Keld V. Nielsen, LandboNord
Kai Ahlmann, LandboNord
Richardt Duus, Ålborg Amts Landboforening
Gert Odgaard, Ålborg Amts Landboforening
Ole Clausen, Ålborg Amts Landboforening
Lars Søgaard, Ålborg Amts Landboforening
Lars Skovhus, Ålborg Amts Landboforening
Peder Østergaard, Hedens og Fjordens Landbrugscenter I/S
Niels K. Kjær, Hedens og Fjordens Landbrugscenter I/S
Preben Svendsen, Hedens og Fjordens Landbrugscenter I/S
Niels Juhl Kristensen, Hedens og Fjordens Landbrugscenter I/S
Arne H. Arntsen, Hedens og Fjordens Landbrugscenter I/S
Niels Peter Madsen, Kolding Herreds Landbrugsforening
Henrik Bak Vester, Vestjysk Landboforening
Bernt Klok, Vestjysk Landboforening
Helle Rønning, DSH – Faglige Center
Finn Skotte, Nordvestsjælland Landbocenter I/S
Per Ejersbo Olsen, Agrogården Landboforeningen for Fyn og Øerne
Kai Henriksen, LandboFyn
Bjarke Poulsen, Jysk Landbrugsrådgivning
Hans Lausten, Sønderjysk Landboforening
Arne Munk, Landscentret, Dansk Kvæg
Mogens Westen, Kolding Herreds Landbrugsforening
Karsten Hansen, Patriotisk Selskab
Niels Richardt Blok Nielsen, Landsudvalgsmedlem
Niels Rasmussen, Landsudvalgsmedlem
Lone Andersen, Landsudvalgsmedlem
Jens Ravn, Landsudvalgsmedlem
Ole Springborg, Landsudvalgsmedlem
Asger Christensen, Landsudvalgsmedlem
Mogens Jensen, Landsudvalgsmedlem
Niels Peter Skrubbeltrang, Landscentret, Økonomi og Jura
Torben Wiborg, Landscentret, Økonomi og Jura
Torben Ulf Larsen, Landscentret, Økonomi og Jura

Mandag den 4. oktober 2004
Medianeira/ Cascavel

Besøg hos Lar Coop's fabrik for produktion af dybfrosne grønsager

Rapportører: Søren Peider Hansen, Knud Kirkegaard, Anders Andersen, Niels Rasmussen, Gert Odgaard, Niels Richardt Blok Nielsen

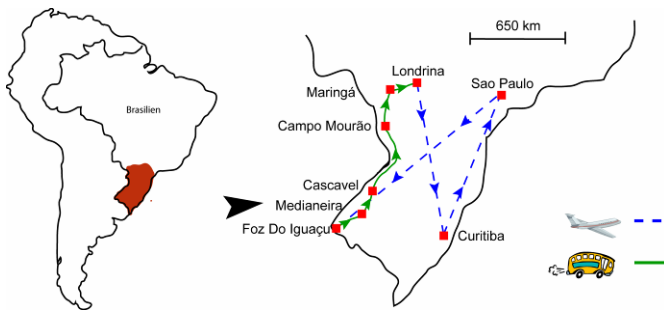
Lar er et større kooperativ, som har produktion indenfor, grønsager, fjerkræ, svinekød, kaffe mv. Lar ejer endvidere 19 større supermarkeder. Vi startede besøget med at se fabrikken. For at komme ind skulle vi ikklædes hvide dragter, støvler og hårbnet. Alle genstande, ure, ringe, mv. skulle tages af og hænder og støvler skulle desinficeres. Der måtte ikke tages billeder af produktionen.

Fabrikken indkøbte grønsager og havde 2 produktionslinier. En linie med konserver en linie med frosne grønsager. Der forarbejdes i alt 15 forskellige grønsager, heraf bl.a. broccoli, gulerødder, ærter, pommefrites mv. Kartofler indkøbes i Belgien og Argentina. De fleste af de øvrige grønsager dyrkes af 50 andelshavere i nærområdet, som ligger i en afstand på ca. 50 km fra fabrikken.

De primære afsætningsmarkeder for fabrikens produkter er Brasilien, Paraguay og Argentina. Fabrikken er omfattet af et gennemgående ISO9001 kvalitetsstyringssystem og vor oplevelse var, at der var godt styr på tingene og at der var stor renlighed i produktionen. De lokale produkter var omfattet af integreret produktion og sporbarhed. Ud af de 157 ansatte på fabrikken havde de 2 rådgivere, som rådgiver landmændene omkring dyrkning og indkøber og leverer udsæd, kemikalier mv. Landmændene kan via fabrikken låne penge til finansiering af udsæd, gødning og kemi. Lånerenten som fabrikken tilbyder, er p.t. 8,75%. Fabrikken styrer høsttidspunkt og kvalitetskontrol ved indtransport til fabrikken. Landmændene modtager afregning via bankoverførsel 3 dage efter levering til fabrikken. Afregningsprisen er kontraktmæssigt aftalt inden såning.

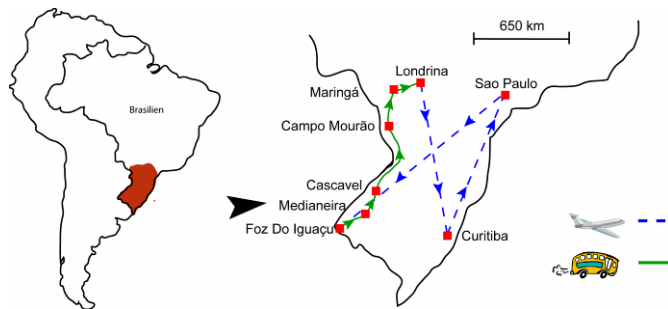

Mandag den 4. oktober 2004
Medianeira/ Cascavel

Vi fik lidt oplysninger omkring lønniveauet for ansatte på fabrikken. Den lavest lønnede fik ca. 400 real/måned, og fabrikken skulle betale ca. det samme oveni til dækning af sociale omkostninger. Gennemsnitslønnen lå på 600 real/måned + ca. 600 real/måned til sociale omkostninger. Der blev arbejdet i 2-holdsskift med daglig arbejdstid på 7 timer og 20 min. med en times frokostpause. Jordprisen i området ligger på ca. 20.000 real/ha. 1 real = 2,15 dkr.

Mandag den 4. oktober 2004
Medianeira/ Cascavel

Besøg på cooperative Frimesa (your smile is our brand)

Rapportører: Søren Peider Hansen, Knud Kirkegaard, Anders Andersen, Niels Rasmussen, Gert Odgaard, Niels Richardt Blok Nielsen

Frimesa er en paraplyorganisation for 5 kooperativer (herunder Lar) og Frimesa forarbejder mælk og svinekød samt står for afsætning af produkterne. Vi besøgte deres svineslagteri med en kapacitet på 1400 slagtninger dagligt.

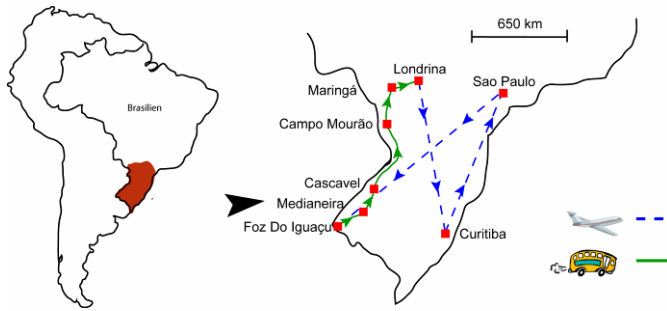
Vi blev budt velkommen af en lokale producent, som ud over at være producent også fungerede som rådgiver indenfor svineproduktion. Endvidere deltog en lokal landboforeningsformand i forløbet.

Producenten/rådgiveren forklarede at de havde 112 smågriseproducenter med i alt 17.000 søer og 455 slagtesvineproducenter og 5 avlsbesætninger tilknyttet. Producenterne er uafhængige og kan frit forlade sammenslutningen, kun 2 producenter har valgt at forlade Frimesa, som så til gengæld er udelukket fra at indtræde som leverandører igen.

Mandag den 4. oktober 2004
Medianeira/ Cascavel

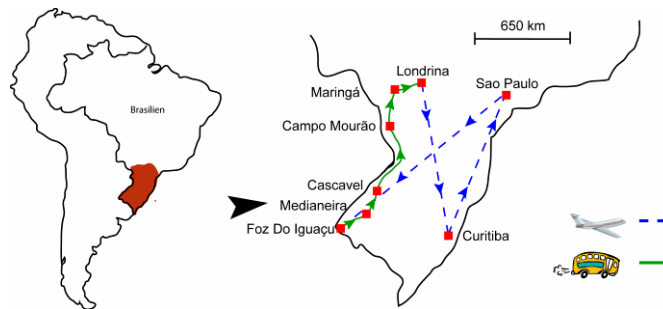

Kooperativet har overvejende mindre producenter tilknyttet, men har en klar intension om vækst i produktionen. Væksten skal blandt andet realiseres ved at Frimesa laver nogle større produktionsanlæg med mellem 1200 og 2400 søer. Det vil sige anlæg, der ikke er ejet af direkte af producenter.

Frimesa giver ikke efterbetaling, men sikrer til gengæld stabile priser gennem konjunkturudligning. I lavprisperioden 2002-2003 gav de således højere priser end markedsprisen. Pt. hvor markedet er godt - betales til gengæld 87 cent pr. kg levendevægt og markedsprisen er 112 cent - differencen går ind i fonden til konjunkturudligning. Om samarbejdet med producenterne kan i øvrigt nævnes, at Frimesa finansierede besætningen i hele produktionsleddet og subsidierede endvidere medicinudgifter og avlsmateriale.

Slagteriet fik vi desværre kun at se udefra, da de værnede meget over deres kvalitetsgodkendelse som gav dem markedsadgang til Rusland og Paraguay. Man var i gang med en specialiseringsproces i slagtekæden, således var kreaturslagtninger ophørt og blevet henvist til private slagtehus. Og stod overfor etablering af nye anlæg til den øgede produktion.

Mandag den 4. oktober 2004
Medianeira/ Cascavel

Besøg på Granya Suimar Martelli ejet af brødrene Prevelli

Rapportører: Søren Peider Hansen, Knud Kirkegaard, Anders Andersen, Niels Rasmussen, Gert Odgaard, Niels Richardt Blok Nielsen

Svinebedrift plus kvæg og planteavl, hvor besøget havde fokus på svinedelen.

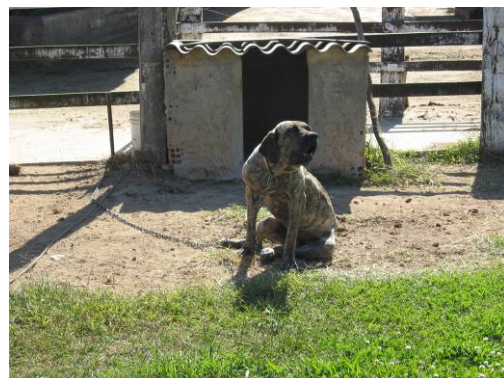
Bedriften havde været i familiens eje i 43 år og det fremgik at gældsprocenten var ca. 0.

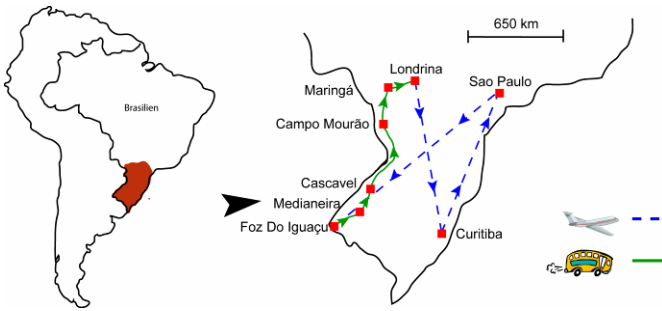
Bedrift: 1200 årssøer svarende til ca. 1320 søer ved måling fra 1. løbning
35000 producerede grise, ½ solgt ved 22 kg og ½ opfedet til 100 kg
1200 stk kvæg
250 ha majs/ soja 2 afgrøder pr. år.
200 ha græs (permanent)
5 ha grise
40 ansatte heraf 35 til grisene
lønniveau 900R\$ pr. md. incl sociale bidrag mv. Ca. 1800 dk kr.

Vi så svineproduktionen, der er placeret i et skrånende terræn. Dette er udnyttet til selvløbende gylle, der formodentligt blev samlet i en lagune.

Alle stalde var i beton med forskellige bundtyper, siderne var åbne. Der var drivgange mellem alle staldafsnit og for enden af flere staldafsnit var der tøjret en stor vagthund.

Grisene var overalt velpassede, søerne lå med store kuld og der var individuel velkomst til de nyfødte grise.

Fravænningsalderen var 23 dage, kuldudjævning til 12-14 grise pr. so.

Ingen søer var bundne men pladsen var trang til de forholdsvis store søer. Der sås få tilløb til skuldarsår.

De ældste farestier, 18 år, var udført i træ, de nyere i stålør.

Smågrise blev fravænnet iorstier med ristebund. Slagtesvinene gik på skrånende beton med "bademulighed" i bunden.

Brunstkontrol foregik i drægtighedsstalden ude i rækkerne, der var et team på 6 med en orne i snor.

Foderet var soja og majs. Majsens høstede 10-12 dage før modenhed, valesedes og ensileredes. Der tilsattes mineraler, calcium, fosfor og kali foruden at der blev brugt lidt mælkepulver.

Fast mæg anvendtes på omdriftsmarkerne mens det tynde kørt/sprøjtedes ud på græsmarker. Ifølge ejerne var der pt. ingen miljømæssige regulativer og der forventes heller ikke problemer af

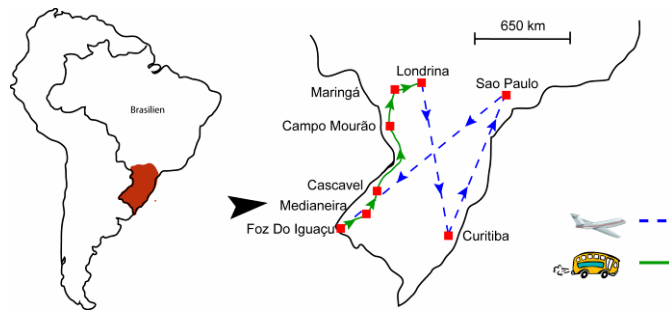
denne type i forbindelse med en ønsket udvidelse til 2500 årssøer. Der blev dog talt om at nogle grupper havde meget fokus på miljøproblematikken.

De 22 kg grise sælges pt for 4,50 R\$ pr. kg levende vægt, ca. 200 kr. Slagtesvin til 0,80 US\$ pr. kg levende, ca. 480 kr.

Gennemsnittet i en periode havde ligget på 0,5 \$, hvilket havde været dårligt. Fornemmelsen var, at en pris på 0,8 \$ var det positive balancepunkt.

Slagtesvinene afsættes til 4-5 slagterier, hvoraf et dog får de 80%. Spurgt direkte svarede, at kooperativerne mest var for de små producenter.

Mandag den 4. oktober 2004
Medianeira/ Cascavel

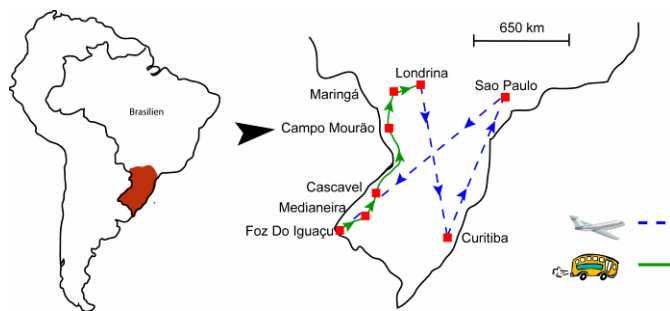
Den største trussel blev udpeget til at være sygdomme.

En udvidelse af soproduktionen blev vurderet til at koste 1500 \$ pr so incl. besætning. Jord kostede 7-10.000 \$ pr ha.

Der er yderst begrænsede lånemuligheder til fast ejendom. Såfremt døtrene ikke ville overtage måtte der kapitalstærke interesser ind. En ung landmand med god uddannelse, men få penge, måtte starte småt og arbejde sig op.

Et absolut positivt besøg.

Besøg hos COAMO Landbrugs Cooperative

Rapportører: Keld V. Nielsen, Richardt Duus, Preben Svendsen, Per Ejersbo Olsen, Mogens Westen og Henrik Bak Vester.

Caomo var bl.a. repræsenteret ved vicepræsidenten (folkevalgt landmandsrepræsentant) og informationschefen.

Caomo er Sydamerikas største kooperativ med 18.600 producenter fordelt på 51 distrikter i tre stater, Paraná og de to nabostater.

Stiftet i 1970, og medlemmer besidder 3,5 mio.

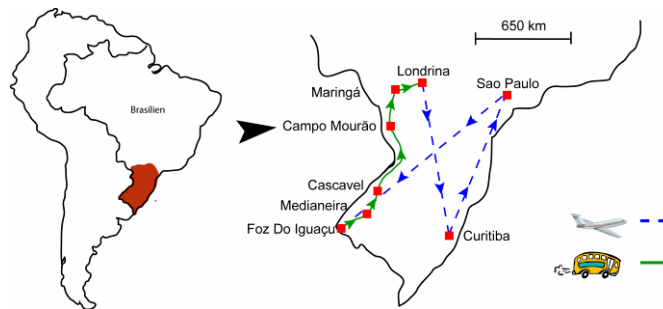
Adelsmærket er kvalitet og er undergivet "den strengeste kvalitetskontrol i verden".

Coamo går ind i egentlige projekter med medlemmerne og beskæftiger sig, ud over forædling og afsætning af produkter, som naturligvis er den primære aktivitet, bl.a. finansiering af maskiner, besætninger og øvrige produktion, men ikke med forædling af kødprodukter. Renten til medlemmerne er 8,5 % p.a. (lavere end inflationen!)

Selvom man ikke forædler kød foretages både forskning og rådgivning og øvrig support til såvel kvæg- som svinebedrifter.

Der er ud over folk i produktion og administration m.v. beskæftiget 160 agronomer og 15 veterinærer, således at medlemmerne tilbydes rådgivning

Tirsdag den 5. oktober 2004
Cascavel/ Campo Mourão/ Maringá

Coamos målsætning er at bidrage til medlemmernes og disse familiers velfærd, bl.a. ved at arrangere uddannelses- og fritidstilbud, bl.a. en meget stor fodboldturnering hver andet år.

Coamo er Brasiliens 17. største virksomhed med et regnskabsresultat de sidste to år på h.h.v. kr. 350 mio. og 600 mio. Dette overskud bliver delt med en udlodning til leverandørerne og aftagerne med halvdelen til hver.

Coamo er et godt brand, der står for udvikling og kvalitet.

Er egentlig startet udelukkende med skovdrift. Indtil 1955 var hele regionen omkring Campo Mourão skov, men i årene 1955 – 1969 blev skoven hugget ned og arealerne omlagt til landbrugsdrift. Coamo er således stiftet i 1970 af landmænd med Tyske og Italienske aner samt af "indvandrere" fra det sydlige Brasilien.

Da der var flest medlemmer var der 34.000, men strukturudviklingen over de sidste formentlig 15 år har reduceret antallet til godt halvdelen.

Nu sker der det, at mange landmænd sælger den dyre jord (kr. 45.000 pr. ha) i Coamos område og flytter nordpå for at købe meget mere jord, hvor denne er billigere.

Udviklingsstrategien for virksomheden er yderligere produkter samt investering i yderligere lagerkapacitet (ekspansion). Ønsket om større lager er blandt andet fordi man ikke betaler lagerleje og der er landmænd, som beholder deres avl "en sæson over" for at spekulere i stigende priser.

Det "normale" medlem har 100 ha og den "normale" spredning er 0-200 ha, med enkelte producenter over 2.000 ha. Ca. 50 % af medlemmerne er planteavlere.

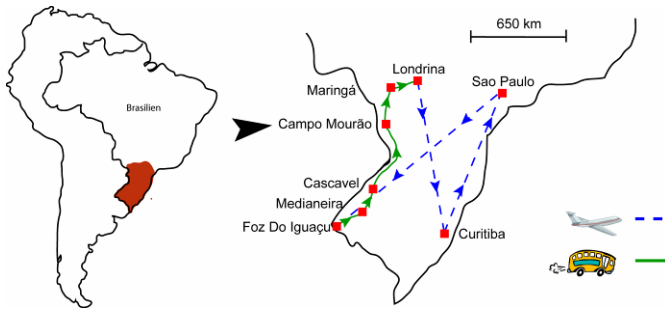
I området er omkring 80 % af landmændene med i Coamo.

For at knytte producenterne tæt til sig bliver der blandt andet lavet "formandsbreve" mindst hvert halve år til alle medlemmer.

❖ Der blev spurgt om "årets gang":

Der sås majs i september – primo oktober. Denne majs høstes i januar. Derefter sås majs eller andet til at holde jorden dækket.

Man vægter den organiske omsætning i jorden meget højt, ligesom man er meget opmærksom på problemer med jorderosion.

❖ Kan man leje af 100 ha:
Nej ikke særlig godt.

❖ Uddannelse af unge landmænd:

I dag er landmænd meget bevidste om at uddanne deres børn, så de kan blive dygtige landmænd. Der blev nævnt ingeniører, dyrlæger og agronomer. Samtidig blev også nævnt, at det gælder om at uddanne de unge, så de kan blive ledere.

Derefter så vi deres "handelscenter". Det klassiske spørgsmål: Hvor går prisen på soja hen? Blev svaret med følgende: "Den kan gå to veje, nemlig op og ned – og vi ved ikke hvad der kommer først".

Efter en udmærket frokost gik turen til deres oliefabrik.

Der modtages 2.000 tons pr dag. Ud af dette kommer der 360 tons olie, hvoraf de 260 tons går til madolie medens de resterende 100 tons går til margarinefremstilling. De laver 160 tons margarine pr dag, hvor de 40 % er ren margarine og de 60 % er i blandingsprodukter.

Restproduktet fra oliefremstillingen er sojaskrå, som dels sælges indenlandsk, men også en stor del eksporteres.

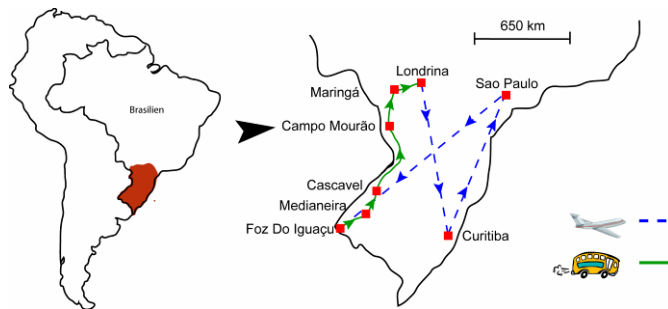
Så vidt vi forstod, bliver olien først presset ud mekanisk og derefter trukket ud kemisk.

Så gik turen videre til Coamo's forsøgsgård. Vi blev modtaget af mr. Joaquim, som indledte med at sige, at han var meget glad for vores besøg. Da Coamo startede var man enige om, at man ville have en forsøgsgård. Joaquim var meget stolt over at arbejde i en virksomhed, hvor man afsætter midler til sådant arbejde. Der hviler derfor et stort ansvar på dette arbejde.

Der er i alt 100 medarbejdere – heraf kun 2 forskere.

Der laves sortsforsøg, såtidforsøg, sprøjteforsøg, forsøg med planters modstandskraft og der laves også en del forsøg med jordbehandling.

Tirsdag den 5. oktober 2004
Cascavel/ Campo Mourão/ Maringá

Forsøgsgård

Rapportører: Keld V. Nielsen, Richardt Duus, Preben Svendsen, Per Ejersbo Olsen, Mogens Westen og Henrik Bak Vester.

Gennem de senere år er der også lavet forsøg med træproduktion, blandt andet eukalyptustræer. Der er omkring 170 høstforsøg. De 70 % er Coamo's egne, medens det resterende 30 % er dels fra universiteter, fra regeringen og dels fra private firmaer.

Ud over de 100 medarbejdere er der tilknyttet 170 personer. Her er det forsøgsgårdens opgave, at disse medarbejdere hele tiden er opdateret på den nyeste viden.

Det vigtigste virke for forsøgsgården er at virke for Coamo.

Når der laves forsøg for private, bliver det kun det enkelte firmas egne resultater holdt op imod referencegruppen, som bliver refereret til det enkelte firma.

Finansieringen af forsøgsgården afholdes af Coamo løbende drift.

❖ Der blev spurgt, om der var lavet forsøg med GMO-soyabønner og hvad resultatet var. Svaret var, at der var lavet forsøg, men der ikke var afgørende forskel i udbytterne.

❖ Der blev spurgt til forsøg med kvæg.

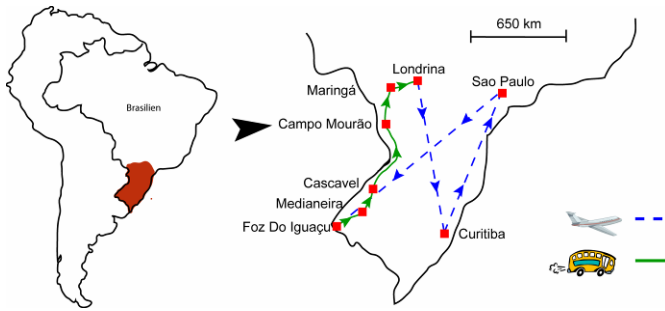
Her kom en længere forklaring på et traditionelt sædskifte med soja og hvede. Her var udbyttet 42.550 R\$. Et alternativt sædskifte, hvor der var 80 % soja og 20 % græs efterfulgt af 80 % græs og 20 % korn gav et beregnet udbytte på 52.745 R\$ eller 24 % mere.

Forklaringen var, at jorden i perioden kan yde meget mere i græs. En god græsmark kan give ca. 930 g daglig tilvækst til 10 – 15 kreaturer pr ha. Normalen ligger på omkring 200 g daglig tilvækst og med kun 2 – 3 kreaturer pr ha.

❖ Der blev spurgt til om det ville give en større mælkeproduktion. Her var svaret, at det forventede man ikke, men ovenstående sædskifte var som skabt til kødproduktion, idet det er den opdrætsmetode forbrugerne efterspørger – dyrene går på græs og får ikke noget tilsætningsfoder bortset fra mineraler.

På forsøgsgården er det rød angus.

Dyrene går normalt 3½ - 4 år forinden de slagtes. Der har de opnået en vægt på ca. 500 kg.

På forsøgsgården går dyrene dog kun til de er 10 – 12 måneder gamle, og da vi var der, var der stort set ingen kreaturer tilbage.

Der blev drøftet græs og gødskning. Joaquim viste et stykke græs ”mombassagræs”, som var en græsart importeret fra Afrika. Så vidt vi forstod, var gødsningen med 50 kg P, 50 kg K og 30 kgN pr ha – men Joaquim var ikke så stærk på dette område.

Nedbøren i området er ca. 1.700 mm/år (i Danmark er det ca. 850 mm/år). Ca. 70 % af nedbøren falder om sommeren.

Både ved dette besøg og ved andre besøg blev der fortalt om beskyttelse af jorden mod erosion. Dette gøres blandt andet ved at have volde i markerne – nogenlunde ligesom højdekurver på et kort. Disse volde beskytter mod vanderosion. Der sås dækafgrøder imellem de egentlige afgrøder og vi så flere steder, at man så oveni denne dækafgrøde.

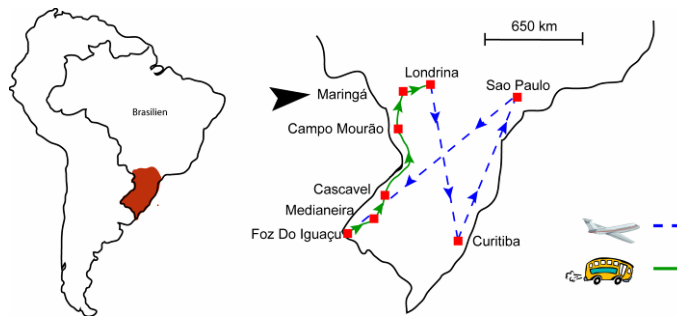
På vej videre i bussen fortalte guiden, at man nogle steder brænder sukkerrørene af inden de skal høstes. Det gør man primært de steder, hvor der skal høstes med hånd for at få slangerne væk. Det er specielt klapperslangerne, som er farlige. Er man blevet bidt af en sådan karl, kan det ikke betale sig at styrte af sted til lægen.

Aftenen sluttede med indkvartering på Hotel Ibis, som efter et større arbejde kunne finde værelser til os alle.

Aftensmaden var også helt speciel: spaghetti bolonaise med afhentning af ispinde efter eget valg.

Onsdag den 6. oktober 2004
Maringá

Besøg hos Figarifico Margen, en del af Grupo Torlim

Rapportører Asger Christensen, Kai Ahlmann, Ole Clausen, Peder Østergaard, Hans Lausten, Helle Rønning og Arne H. Arentsen

Figarifico Margen var repræsenteret ved Eksportdirektør Jodo Martins R. J., og direktør for kvalitetskontrollen Cibeli.

Virksomheden blev oprettet for 32 år siden, og har i perioden haft skiftende ejerkreds. Nuværende ejere har haft virksomheden i ca. 7 år, og består af 4 partnere. Virksomheden er i dag ISO 9002 godkendt og lever op til EU krav i slagteprocessen.

Eksportdirektøren var stort set ene om at afsætte firmaets produkter, og telefonen var åben i døgndrift, også under mødet.

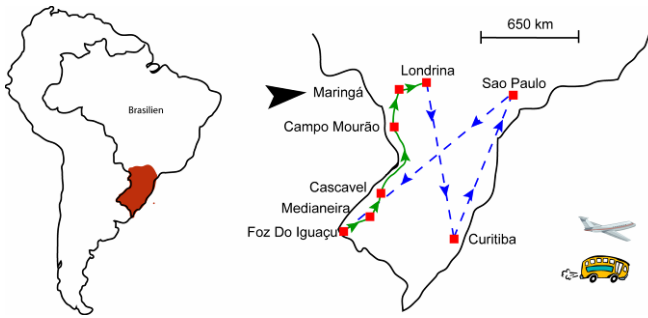

Virksomheden foretog slagting af kvæg, og kødet blev solgt som udskæringer. Stort set blev alt fra dyret solgt.

Kødet blev primært solgt til eksport, heraf ca. 20 % til Europa, ellers var Rusland den største aftager, herefter USA, Mellemøsten, medens Kina var aftager af biprodukter.

Eksportdirektøren så ikke så mange trusler for den Brasilianske afsætning af oksekød, da det er sådan at godt kød kan der ikke leveres nok af. Selvfølgelig kan politiske beslutninger give periodiske forstyrrelser. Han gav et eksempel på Chilensk oksekød, som havde problemer og kunne ikke komme ind på markedet igen, så går det nu via Brasilien, så er der ingen problemer.

Omkring BSE, var det hans påstand, at der ikke fandtes BSE, der har været et tilfælde, og det var tvivlsomt. Hans opfattelse var at kvæget, som opfedes alene på græs ikke var smittet, da de ikke blev fodret med foder som kunne være smittekilde. Der blev ikke foretaget tjek for BSE på slagtekæden.

Slagtekapaciteten er på 1.100 stk. om dagen, pt. slagtes der ca. 700 stk. om dagen. Der opnås en fornuftig indtjening ved de 700 stk.

Der er ingen problemer med leveringen af kreaturer til slagteriet, som har en jævn produktion. Blandt andet fordi virksomheden selv står for en produktion på 10.000 stk. om året. Egenproduktionen består primært at stude, medens resten opkøbes løbende en uge før slagtingen. Der indkøbes fra såvel store som små farme. Ved opkøb gås der efter dyr, som er krydset for at få den bedste kødkvalitet.

Afregningen for kvæg til farmerne er på 60 Real pr. 15 kg. eller 4 Real pr. kg. levendevægt. Salgsprisen i Brasiliansk Supermarked er på ca. 9 Real.

Der er 700 ansatte i virksomheden og de er månedslønnet. Månedslønnen er på netto 200 \$ og brutto 400 \$. Arbejdstiden er på 7 timer dagligt, og en arbejdsuge er på 6 dage. Man siger, at der slagtes et dyr pr. medarbejder pr. dag.

Kvalitetskontrollen blev foretaget af ham selv, og fire andre i firmaet og to offentlige kontrollanter. Han var uddannet veterinær samt to andre, så behovet skulle være dækket.

Virksomheden solgte sine produkter under 3 Brands:

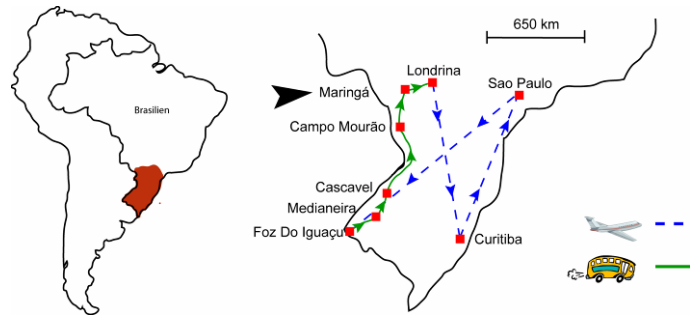
- Narvirai
- Amambai
- Limatore

Herefter var der rundvisning på virksomheden ved direktør for kvalitetskontrollen Cibeli, hvor vi fulgt slagte processen.

Kvæget har en transporttid til slagteriet på ca. 3-4 timer, hvorefter de faster i 12 timer før slagtingen. Der foretages to afvaskninger af dyrene før de hænger på slagtekæden.

Dyrene får isat øremærker ca. 45 dage før slagting, så identificeres i slagteprocessen. Dyr som er over 4 år kan ikke sælges til Europa, og derfor bliver de alders bestemt tidligt på slagtekæden. Afregningen bliver reguleret herefter.

Onsdag den 6. oktober 2004
Maringá

Aflivningen sker ved at dyret bedøves af et kraftigt slag i panden, hvorefter medarbejderen har 3 min. til at stikke dyret. Processen er sådan, for at hjertet skal pumpe blodet ud af dyret.

Slagteprocessen ligner ellers den samme proces på et dansk slagteri. Det skal bemærkes at endetarmen blev påmonteret en plasticpose efter friskæringen.

Slagtekroppen blev herefter nedkølet 2 grader i løbet af 24 timer, hvorefter det blev opskåret. Efter opskæring og indpakning, blev kødet nedfrosset til – 35 grader i løbet af 25 timer.

På indpakningen blev angivet slagteri, dato, køn han – eller hundyr, alder ud fra vurdering af tandsæt, og der var gjort plads til producentnummer, men det anvendtes ikke endnu.

Hvor går kødet hen?

- Hjerter, lever og haler til Brasilien
- Kinder og mellemgulv til Rusland
- Fedt og ben til Kina
- Reelt kød til hele verden.

Besøget blev afsluttet, og takkede meget for besøget, han havde ikke tidligere haft danskere på besøg, og han ønskede at han kunne komme til at handle med Danish Crown. Vi skulle være meget velkomne igen.

Besøg på Cocamars "hovedkvarter"

Rapportører Asger Christensen, Kai Ahlmann, Ole Clausen, Peder Østergaard, Hans Lausten, Helle Rønning og Arne H. Arentsen

Cocamar er et kooperativ, som er startet for 40 år siden og som idag har ca. 6000 medlemmer. Kooperativet har hovedsæde i Maringá, og er det største kooperativ i det nordvestlige Paranas.

Hovedopgaven for kooperativet består i at aftage og videreforarbejde medlemmernes produkter, som primært består af: Soya, majs, hvede, raps, sukkerrør, solsikker, citrusfrugter, kaffe, bomuld og silke.

Af omsætningen udgør sojaen (bønner, olie, mel samt forarbejdede produkter) ca. 50% af omsætningen, mens øvrige produkter/aktiviteter udgør de resterende 50%. De forarbejdede produkter (juice, majonæse mv.) sættes der på få kontrol på afsætningen helt ud i detailledet.

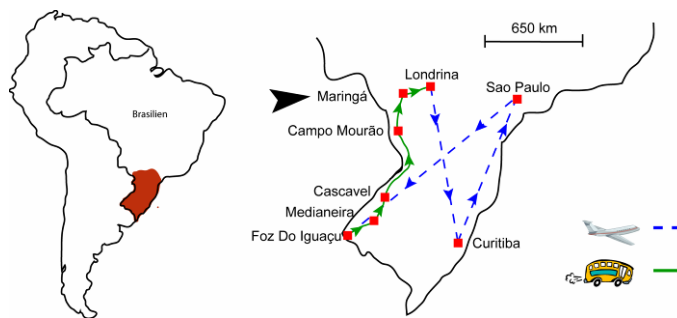
Salg af råvarer prisfastsættes ud fra udviklingen på Chicago Børs, mens de forarbejdede varer prisfastsættes ud fra niveauet på markederne.

Der konkurreres med andre kooperativer og private virksomheder. Dog er der ofte en "venlig" konkurrence med andre kooperativer i form af, at der kan lejes produktionskapacitet af hinanden. Kooperativet betaler ikke indkomstskat, men andre skatter (ved eksport, sociale opgaver mv.).

For at blive medlem af kooperativet kræves det, at man er landmand i den region, som er kooperativets "naturlige" operationsområde. Medlemmet har salgspligt, såfremt der er tegnet kontrakt. Ellers er hovedreglen, at 80% af avlen skal afsættes til kooperativet, mens de resterende 20% må afsættes til anden side (private firmaer). Medlemmerne vælger i stor udstrækning at afsætte hele avlen til kooperativet, idet dette hjælper med finansiering af indsatsfaktorer (udsæd, gødning, planteværn mv.), dyrkningsvejledning, forsøgsarbejde, salgsinformation mv. Derudover

Onsdag den 6. oktober 2004
Maringá

laves der en del sociale arrangementer for at få det til at ligne "en stor familie". Kooperativet arbejder på at bevare de små brug/beholde folk på landet, og de planlægger at vokse ved at være den eneste i kæden fra jord til supermarked.

Hvert medlem har en stemme, d.v.s. stemmeretten er uafhængig af leverancernes størrelse. Der udbetales efterbetaling til medlemmerne ud fra deres leverancer af forskellige råvarer.

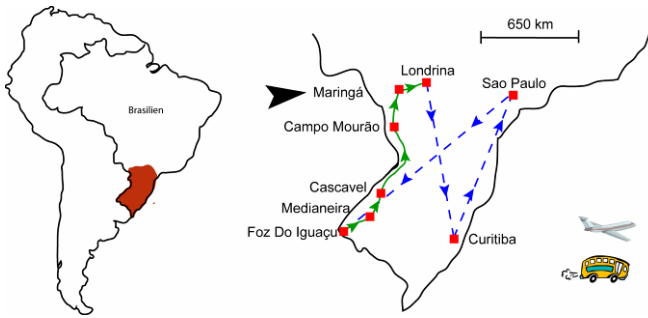
Medlemmerne består primært af små (under 20 ha) og mellemstore (25 – 50 ha) landmænd. Der er en strukturudvikling i gang, men der arbejdes på modvirke udviklingen via øget forarbejdning af råvarerne. Der er god jord i området – prisleje på ca. 60.000 kr./ha. Da der ikke kan opnås pant i jord, er det vanskeligt at finansiere f.eks. køb af naboejendom.

Udlændinge kan i personligt eje max. købe 15 ha, men der kan købes firmaer/selskaber.

Der arbejdes en del med kvalitetskontrol (ISO 9000 godkendt). Der arbejdes med dyrkningsvejledning/kontrol fra såning af afgrøden og indtil salg af varerne ud af virksomheden. Der bliver gjort en del ud af sporbarhed, hvilket bl.a. kræver nøje registrering af ind-/udlevering i de store lagerhaller.

Dyrkning af GMO-soya blev diskuteret. Der var forbud i Paranas mod dyrkning af GMO-afgrøder, men der var problemer med illegal import af såsæd. Der tages stikprøver af hver tiende lastbil for at kunne afvise GMO-leveringer.

Generelt har forbrugerne stor tillid til kooperativets produkter.

Besøg på Cocamars silkefabrik

Rapportører Asger Christensen, Kai Ahlmann, Ole Clausen, Peder Østergaard, Hans Lausten, Helle Rønning og Arne H. Arentsen

Rundvisning på produktionsanlæg, hvor pupper (med sommerfugllarve) videreføres til bundter med silkestråd.

Pupperne bliver til ved, at æg fra sommerfugle først udruges til laver. Når laverne er 1 – 1½ cm lange kommer de ud til landmænd, som ”opfeder” dem med mårbeblade, indtil laverne ”forpupper” sig. ”Opfedningen” tager ca. 28 dage.

På fabrikken modtages pupperne med den levende larve indvendig. For at stoppe cyklusen, hvor larven bliver til sommerfugl, foretages der først en udtørring af puppen. Dette slår larven ihjel, hvorefter der anvendes varmt vand og damp til at blødgøre skallen på puppen. Derefter anvendes en børste til at løsrive silkestrådene. Den første bløde del sorteres fra, før den resterende tråd på ca. 1200 meter trævles op og kommer på ruller. Rullerne forarbejdes videre til den endelige silkestråd.

Larverne anvendes enten til proteinfoder, eller sælges til Japan og Kina, som anvender dem til snacks.

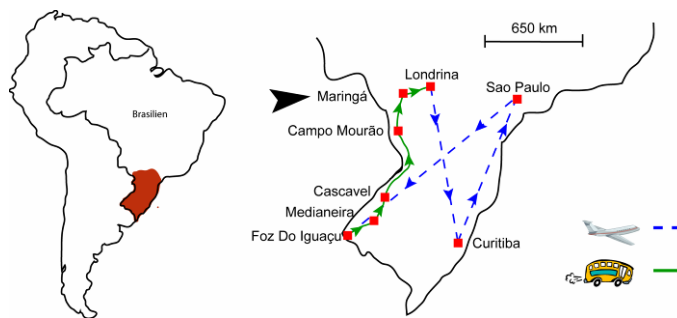
Produktionen ligger stille om vinteren.

Silken sælges i bundter af 5 kg. Der skal ca. 7 kg puppe til 1 kg tråd. P.t. opnås der en pris på 30\$ pr. kg. 90% eksporteres, hvor Japan og Tyrkiet er de største kunder.

I forhold til Indien og Kina er produktionen i Brasilien lille. For at kunne konkurrere med disse lande arbejdes der meget på opretholde en høj kvalitet, men man var opmærksom på, at såfremt kvaliteten i Kina og Indien blev højnet, kunne der opstå et afsætningsproblem. Silkeproduktionen udgør ca. 2% af Cocomars samlede omsætning.

Onsdag den 6. oktober 2004
Maringá

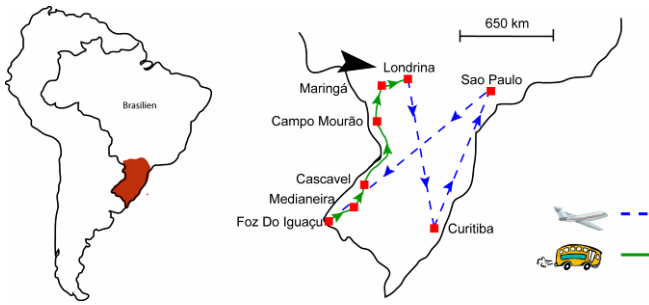
Kort besøg på Cocamars juicefabrik

Rapportører Asger Christensen, Kai Ahlmann, Ole Clausen, Peder Østergaard, Hans Lausten, Helle Rønning og Arne H. Arentsen

Der var tale om et kort besøg, hvor man kunne se et højteknologisk anlæg. Der blev uddelt smagsprøver på et bredt sortiment af juice. Der var bl.a. varianter med soja-protein iblandet. Der tilsættes ca. 1 gram soja-protein pr. 200 ml. juice.

Besøg på EMBRAPA forskningscenter

Rapportører: Lars Søgaard, Niels K. Kjær, Lone Andersen, Jens Ravn, Niels Peter Skrubbeltrang, Karsten Hansen, Bjarke Poulsen

Forskningscenteret er et af de mest betydningsfulde i Brasilien for planteafgrøder, specielt for sojabønner. Det var fordelt på 40 centre. Der var 300 personer ansat, heraf var 74 forskere og 80% af dem havde en PhD uddannelse. Forskningscenteret startede i 1975. 85 % af budgettet var betalt af regeringen.

Centeret havde stor fokus på sojabønne produktionen. Brasilien var det første land, som importerede soja fra oprindelses landet Kina og dyrkede dem. Produktionen af Sojabønner i Brasilien stiger meget kraftigt og der dyrkes p.t. ca. 21 mio. ha. (udbytte ca. 50 mill. tons) USA er stadig den største producent med ca. 30 mio. ha, men Brasilien har, som stort set de eneste i verden, mulighed for at øge produktionen betydeligt.

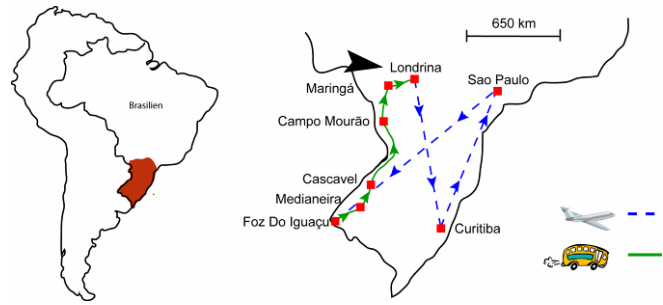
Alene i et område betegnet som "Savanne" er der 80 mio. ha, der ikke er opdyrket p.t. "Savanne" er et græsområde med mindre enkeltstående træer, og arealet kan uden store problemer opdyrkes. Der er dog et meget lavt næringsstof indhold i jorden og i de første år skal der bruges en del gødning og kemikalier. Efter 4–5 år er jorden i god dyrkningsmæssig stand og kan give et normaludbytte.

Regner man for sjov, som dansker lidt videre på potentialet i denne opdyrkning af jord til noget vi kan forholde os til, svarer en produktion på f.eks. 2.500 kg/ha i hvede/sojabønner til, at der kan opfedes ca. 1,0 mia. stk. slagtesvin, vel og mærke når der kun høstes en gang om året.

Som følge af et godt klima med masse af varme og vand ca. 1800 mm på årsbasis i det område vi kørte rundt i, kunne der høstes mere end en gang pr. år. Flere områder var man på 5 gange høst på 2 år. En kraftig begrænsning i den stigende opdyrkning og udvikling er dog stor mangel på infrastruktur og kapital.

Via forskningen bliver Sojabønneren forædlet til at kunne give et godt afkast på andre breddegrader end tidligere. For 30 år siden blev der kun dyrket sojabønner i det sydlige Brasilien, men nu var dyrkningen rentabel langt op nord på i Brasilien. Det nuværende dyrkningsområde ligger mellem 30-35 breddegrader nord/syd. Der blev forsket meget i skadedyrs- og ukrudtbekæmpelse, for at få

Torsdag den 7. oktober 2004
Londrina

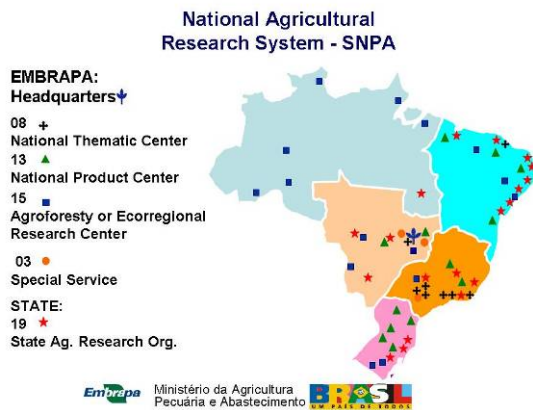

hævet udbytterne. En normal høst ligger omkring 2700 kg/ha på nuværende tidspunkt. Forsøgsmarker kunne dog give omkring 4 – 5000 kg/ha.

Centerets forskning blev offentliggjort i forskellige blade, aviser og via Internettet.

Det gav en god indtjening at dyrke soja, sidste år blev landmændene afregnet med ca. 18 \$/60 kg. enhed. De totale omkostninger inkl. alt med renter o.s.v. er beregnet til at ligge omkring ca. 8,5 - 11 \$/60 kg. enhed. I år faldt priserne dog drastisk ned til omkring 10\$/60 kg. enhed, så overskuddet blev ca. reduceret til 0 kr.

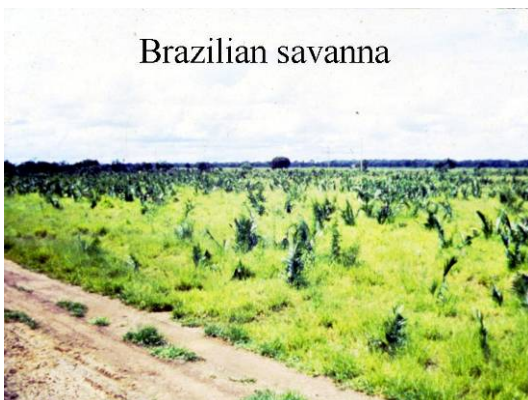
For evt. yderligere information kan henvises til bilag (slides fra besøget, som vi har på CD-rom)

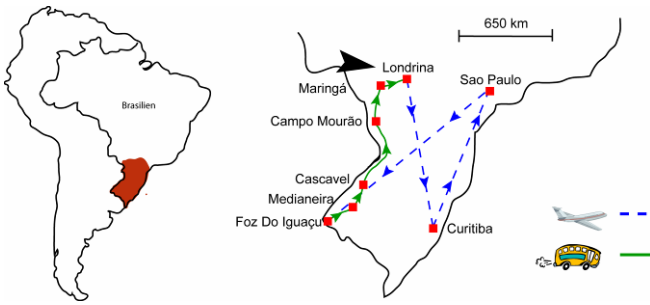
AREA, PRODUCTION AND YIELD OF SOYBEAN

YEAR	AREA (milh ha)	PRODUCTION (mil t)	YIELD (kg/ha)
2001/02	16.3	41.9	2,567
2002/03	18.5	52.0	2,816
2003/04	21.2	49.8	2,343

Source: CONAB - August 2004

Udvalgte slides fra besøget på EMBRAPA forskningscenter

Besøg hos avlsbesætning

Rapportører: Lars Søgaard, Niels K. Kjær, Lone Andersen, Jens Ravn, Niels Peter Skrubbeltrang, Karsten Hansen, Bjarke Poulsen

Inden besøget forlød det, at vi skulle besøge en ejendom med mælkeproduktion, men det viste sig at være en ejendom med hovedvægt på salg af avlsdyr til brug i kødkvægsbesætninger og med salg af restproduktionen til kødproduktion og slagtning.

Ejendommen er beliggende i meget smuk natur i området mellem Maringa og Londrina i delstaten Parana. Arealet er på ca. 1.000 ha, der dyrkes med græs og majs inklusive arealer til ensilering. Besætningen er på ca. 550 voksne dyr og regnes blandt de 4 – 5 bedste i Brasilien. Ejerkrædsen består af tre nevøer, der er børnebørn af grundlæggeren. Besætningen er grundlagt i 60'erne, hvor senior ved et besøg i Indien fik de første stykker kvæg som gave.

Rundvisningen på ejendommen blev ledet af en tidligere ansat, Renato Fransisco. Ingen af ejerne bor på ejendommen, og kommer der heller ikke særligt ofte.

Diverse oplysninger

Besætningen består af tre indiske racer, Velore (hovedbesætningen), Gir (god til mælkeproduktion, krydses med Holstein) og Guzere (krydses med Velore, har en god kødtilvækst).

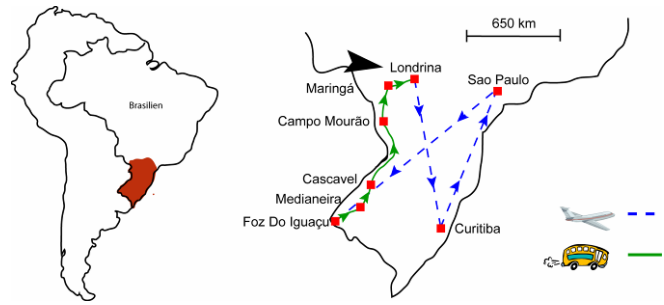
Salg af avlsdyr sker på store auktioner, hvoraf nogle holdes på ejendommen. Det blev oplyst, at der sælges ca. 25 tyre om året for ca. 85.000 kr. pr. stk. Køerne/kvierne sælges for ca. 700.000 kr., og det blev lidt usikkert oplyst til omkring 150 stk. pr. år.

En del af de dyr, der ikke sælges til avl, overføres til en ejendom i familien. Køddprisen oplyses til ca. 8,50 – 9,00 kr. pr. kg slagtet. Tyrene kan veje op til 1.400 kg. Normal slagtealder er ca. 30 måneder.

Antal ansatte blev oplyst til omkring 8 til at passe dyr og 20 til at passe marken.

Torsdag den 7. oktober 2004
Londrina

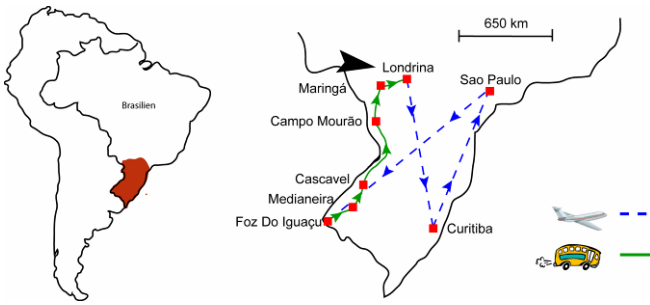

Staldanlægget er ikke særlig gammelt og er sammen med indhegninger og omgivelser meget velholdt.

Konklusion

Et spændende besøg på en flot og meget atypisk ejendom. Produktionen er så speciel, at den ikke kan sammenlignes med danske forhold, og heller ikke siger særlig meget om udviklingen i Brasilien. Umiddelbart ledes tankerne hen på et dansk stutteri, hvor avlen tæller betydeligt mere end økonomien.

”Sociedade Rural do Parana” – Landboforeningen for staten Parana

Rapportører: Lars Søgaard, Niels K. Kjær, Lone Andersen, Jens Ravn, Niels Peter Skrubbeltrang, Karsten Hansen, Bjarke Poulsen

Vi mødte de 2 bestyrelsesmedlemmer Pedro og Jahid. Pedro havde en farm på 15.000 ha. Jahid havde 200 ha, 40 køer og 600 styk kødkvæg. Til køerne var de 2 ansatte og til kødkvæget 3 ansatte. Månedsløn 120 usd pr. mdr. Mælkepris ca. 1.25 kr./l. Jahid var uddannet revisor, og havde ud over farmen et selvstændigt revisorfirma som bl.a lavede regnskaber – men også administration af miljøsager for landmænd.

Landboforeningen var alene en politisk organisation, og arbejdede ikke med rådgivning. Dens mål var:

- 1) At lytte til landmændenes ønsker og mål, og ud fra det udøve lobbyarbejde overfor regeringen.
- 2) At knytte kontakt til det øvrige samfund ved at afholde dyrskuer og diverse udstillinger.

Den årlige tilslutning til deres arrangementer var stor i det der var 1 mio. besøgende – herunder til deres rodeoshow. Det ene af deres dyrskuer var det største i Brasilien.

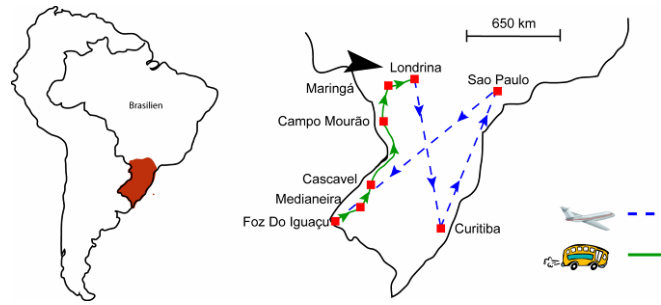
Bag Landboforeningen var ca. 1500 medlemmer, hvoraf ca. 80% var landmænd med planteavl og eller kvæg. Blandt disse blev valgt en bestyrelse på 16. Brugsstørrelsen varierede fra 24 ha helt op til 50.000 ha.

Set i forhold i kooperativerne var ”opgavefordelingen” den, at Landboforeningen arbejdede med omkostningsminimering og markedsadgang på et politisk niveau, mens kooperativerne arbejdede med teknisk support og optimering af produktion og direkte salg samt til dels økonomisk rådgivning.

Væsentlige politiske problemer lige nu var miljø, ”besættere” af privat jord, infrastruktur (især havnesupport) samt støtteafvikling i eksportlandene.

De aktuelle miljøproblemer bestod i at 20% af jorden i Parana skulle var skov og eller ”bræmmer”. I andre stater var det helt op til 80% (Amazonen). Hertil kom problemer med det pesticidesalg der kørte uden om kooperativerne, hvor der dels blev rådgivet forkert om dosering og valg af midler.

Torsdag den 7. oktober 2004
Londrina

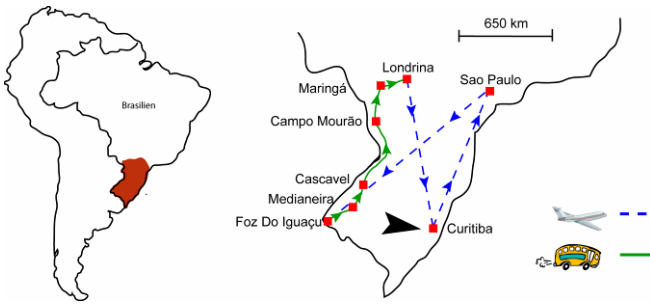

Fremtidsudsigter: Store muligheder i de store jordarealer samt billig arbejdskraft. Truslen er eksportlandenes landbrugsstøtte, men tror på det falder bort med tiden.

Spørgsmålet om "tvangsudstyknings" af de store brug var en mulighed for at få flere ind i erhvervet. De vurderede nej, fordi de troede produktionen ville falde, hvilket landet/regeringen ikke var interesseret i. (eller også var det dem selv der ikke var det, red.)

Omkring finansiering. Renten var ca. 8,5% for kortfristet gæld, mens langfristet gæld var oppe på 20%. Det var stort set ikke muligt at låne sig til at købe jord, i det kreditorerne ikke ville tage pant i jorden, men krævede anden sikkerhed. Dette dels fordi jord for ikke længe siden var værdiløst, og dels pga. faren for at miste jord til besættere. (Jordbrisen var ellers 45.000 pr. ha). Desuden var ingen interesseret i at tage et fastrente 20% lån over 30 år, pga. deflationsrisiko. Så jord er tilsyneladende enten noget man køber kontant eller arver i familien.

Til spørgsmålet om hvorvidt Landboforeningen ville arbejde for at ændre dette til fordel for at de mindre brug kunne udvikle sig, blev det tydeligt at bestyrelsen ikke gjorde sig mange tanker i den retning, men koncentrerede sig om de store/stærkes interesser. (Slut.)

FAEP

Rapportører: Lars Skovhus, Niels Peter Madsen, Bernt Klok, Finn Skotte, Ole Springborg, Kai Henriksen

Federation of Agriculture of the State of Paraná

Udbyttet af mødet kan deles op i 3 områder.

- 1) Præsentation af FAEP
- 2) Præsentation af landbruget i delstaten Paraná samt Brasilien.
- 3) Samarbejde (Join venture)

FAEP er en sammenslutning af 185 lokale landboforeninger som dækker (400 kommuner) delstaten Paraná. FAEP repræsenterer 86.000 landmænd i delstaten.

FAEP har agronomer, veterinærer, økonomer og jurister ansat til at understøtte foreningens arbejde og arbejder med politiske og delvis rådgivningsopgaver.

Paraná blev præsenteret som et (selvstændigt) land, som er en del af Brasilien.

Paraná er knap 200.000 km² og har 9.600.000 indbyggere, hvilket er 2,3 % af Brasiliens areal og 5,6 % af befolkningen.

En stor del af Brasiliens landbrugsproduktion foregår i delstaten.

Agribusiness in Paraná

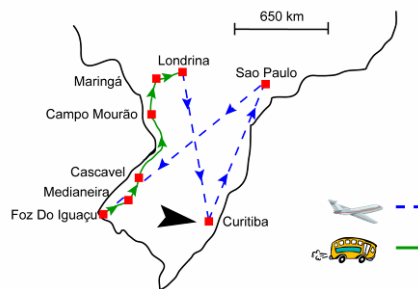
Family agriculture:

This group represents:

- 86% of all producers.
- 27% of the area.
- 48% of the production value.
- 76,4% of the rural employment.
- 48,8% utilize machinery.

Fredag den 8. oktober 2004
Londrina/ Curitiba

Besøg på malkekvægsbedrift

Rapportører: Lars Skovhus, Niels Peter Madsen, Bernt Klok, Finn Skotte, Ole Springborg, Kai Henriksen

450 styk. kvæg

170 malkende køer (ca. 200 årskøer)

Opdelt i 4 hold

1. hold	øvrige køer	40 l pr. dag
2. hold	1. kalvs køer	26 l pr. dag
3. hold	senlakterende	26 l pr. dag
4. hold	goldkøer	

Ydelse 5.000 l. pr. dag (ca. 9.000 l. pr. ko)

Gns. 3,35 % fedt. 3,15 % protein.

Genetik 80 % canadisk og US HF.

Køerne slagtes efter 5- 6 kælvninger.

Indtægt pr. l mælk 0,5 real. (ca. 1,05 kr. pr. l)

Mark

190 ha.

Afgrøder

Majs

Sorghum (milokorn)

Græs

Foder

Majsensilage

Byg 0,54 real pr. kg.

Soyaskrå 0,70 real pr. kg.

Græs

Hø

Mineraler

Foderomkostninger udgør 0,25 real pr. l mælk.

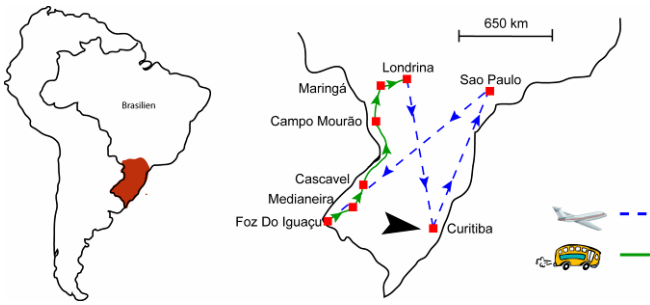
Veterinæromkostninger ca. 75 - 100 kr. pr. ko.

De behandler selv køerne. Det er usikkert om medicin er inkluderet i veterinæromkostninger.

Af væsentlige sygdomsproblemer blev fluestik (Woodstick) og mastitis.

Rådgivning fra foderstof og Kooperativer (gratis).

Køerne malkes 2 gange om dagen af 2 kvindelige malkere. I alt 3 malkere er ansat. (hustruer til ansatte). Der er i alt 12 ansatte. (heraf 3 på minimumsløn ca. 500 kr. pr. måned). Dertil kommer driftslederen, som aflønnes med 6.000 kr. pr. måned plus 10 % af overskuddet.

Tyrkalve

20 styk slagtes 2 år gammel som stude.

10 styk sælges til avl.

Resten sælges som spædkalve.

Kviekalve

Starter i kalvestalde 0-40 dage

Dernæst i ny stald 40 -90 dage

Indhegning og stald 3-6 mdr.

Jævn kælvningsfordeling over året.

Miljø

Gylle separeres, opsamles og spredes på marken.

Den

Investeringsomkostninger

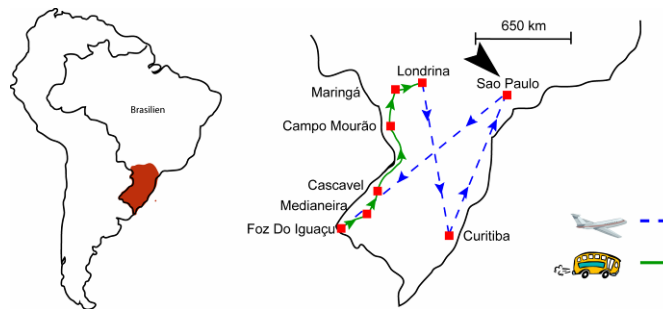
Investering på bar mark.

Bygning og alt inventar (inkl. Foderhåndtering mv.)
ca. 15.000 kr. pr. ko.

Besætning (køer) 6.000 kr. pr. ko.

Lørdag den 9. oktober 2004
Sao Paulo

Møde med Handelsattaché Anders Kjær Adamsen

Lørdag eftermiddag havde vi møde med Anders Kjær Adamsen, handelsattaché fra det Danske Konsulat i Sao Paulo.

Anders Kjær Adamsen gav en opsummering af ugens forløb. Her er slides fra Adamsens indlæg.

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Brasilien

ved handelsrådgiver

Anders Kjær Adamsen

Generalkonsulatet i Sao Paulo

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Landbrugssektoren i
Brasilien

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Historisk oversigt

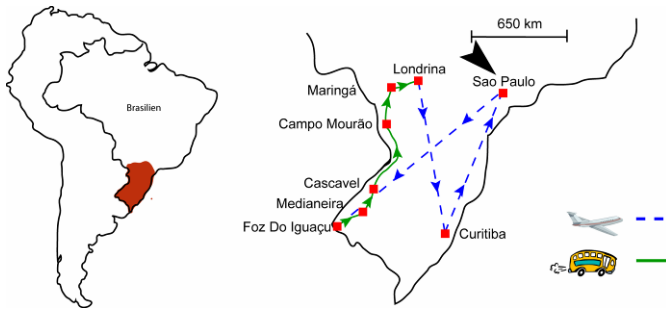
- Brasiltræ
- Sukker
- Kaffe
- Tobak, bomuld
- Gummi
- Kød

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

I dag

- Soja
- Kød
- Appelsinjuice
- Majs
- og alt det andet ...

Lørdag den 9. oktober 2004
Sao Paulo

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Eksport

Kategori	Mia. USD
Brasilien ialt	73
Landbrugsvarer	31
Soja	8 (4,5+2,5+1)
Kød	4 (1,75+1,75+0,5)
Sukker	2,5
Kaffe	1,5
Tobak	1
Appelsinjuice	1,5

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Regioner

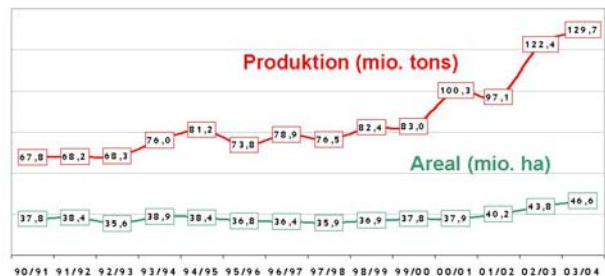
DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Placering

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Produktivitet

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

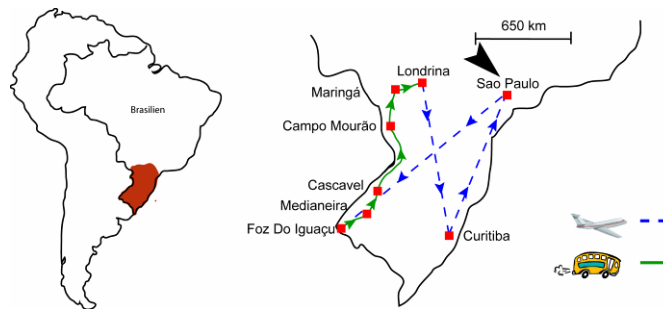

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Styrker

- Billig jord, byggeri, anlæg og arbejdskraft
- Velegnet/ideelt klima
- Højt produktions- og sundhedsniveau
- Høj kvalitet
- Synergi med andre produktioner og afsætning
- Lempelig håndhævelse af regler for miljø- og dyrevelfærd, lav dyretæthed
- Stigende politisk bevågenhed om og støtte til sektoren

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Svagheder

Ustabilt investeringsklima

Høj rente

Lav notering

Tab/dårlig indtjening

Dårligt kvalitetsimage

Mangelfuld organisering

Infrastrukturen / store afstande

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Muligheder

- Erobre markedsandele på nye markeder, herunder højprismarkeder som Japan, Sydkorea og Europa
- Fortsat gunstige valuta-forhold/devaluering af real'en
- Optimering/forbedring af fodereffektivitet, avlsmateriale
- Udenlandske investeringer
- Internationale forhandlinger og aftaler

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Problemer

- Sårbarhed på grund af få væsentlige eksportmarkeder og et stagneret hjemmemarked
- Det politiske system og de økonomiske rammebetingelser
- Periodevis fodermangel (f.eks majs)
- Finansieringsvanskeligheder for producenter
- Dårlig produktpræsentation (udskæringer, emballage, reklame, anprisninger)
- Dyr import af produktionsmidler og afregning af soja

DANMARKS EKSPORTRÅD
UDENRIGSMINISTERIET

Konklusion

- Verdens største landbrugsland i 2010 (FN) ?
- Kan ekspandere
- Infrastruktur er den største flaskehals ...
- ... men forventes afhjulpnet af f.eks. PPP'er mv.

